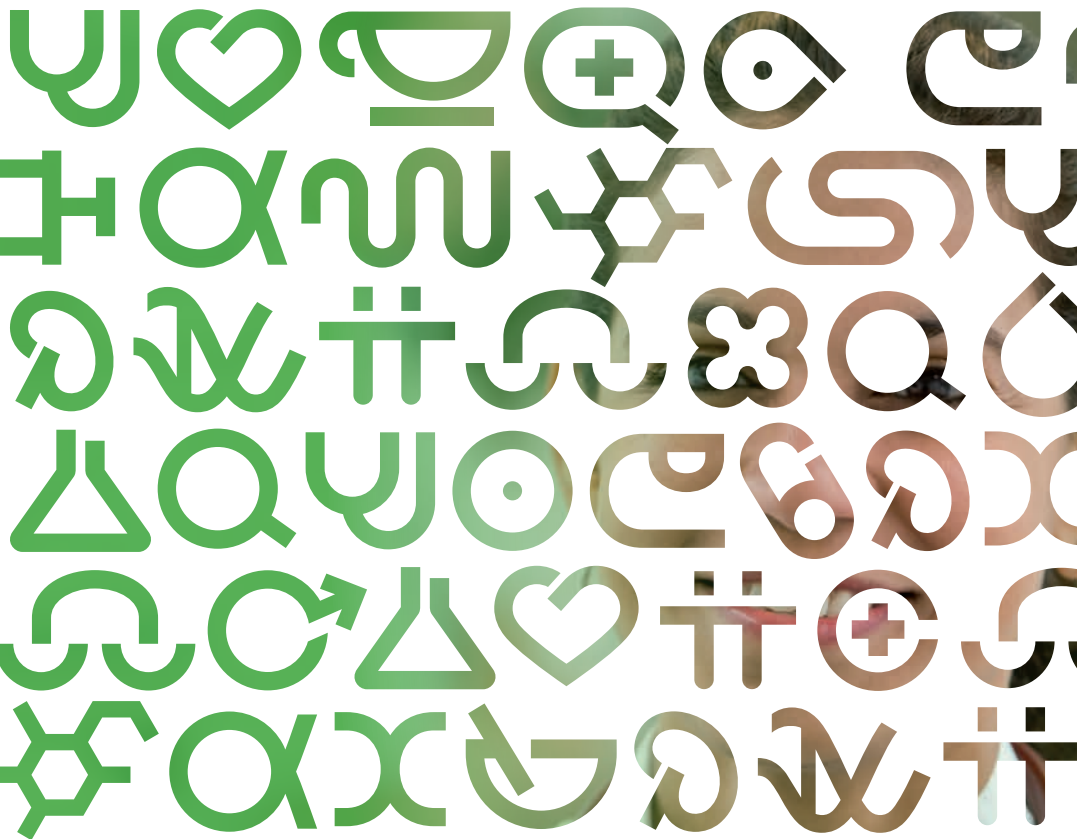

KNO

Operatie aan de amandelen bij volwassenen

BEHANDELING

Operatie aan de amandelen bij volwassenen

Binnenkort komt u naar het St. Antonius Ziekenhuis om uw amandelen te laten verwijderen. In deze folder kunt u lezen wat amandelen precies zijn, hoe een operatie aan de amandelen verloopt en wat u na de operatie kunt verwachten. Wordt u geopereerd in Utrecht of Nieuwegein, dan zult u een nachtje overblijven. Vindt de operatie op onze locatie in Woerden plaats, dan kunt u aan het einde van de dag weer naar huis. Waar de operatie plaatsvindt wordt in overleg met de anesthesioloog en uw KNO-arts bepaald. Voor de operatie aan amandelen bij kinderen is een aparte folder geschreven.

Wat zijn de 'amandelen' en wat is hun functie?

Het lichaam heeft een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden: het zogenaamde lymfkliersysteem. De overgang van mond en neus naar de keel bevat, als een soort ring, veel van dit lymfklierweefsel. Het vangt zoveel mogelijk binnendringende ziekteverwekkers op en maakt ze onschadelijk.

Dit lymfklierweefsel zit op drie plaatsen:

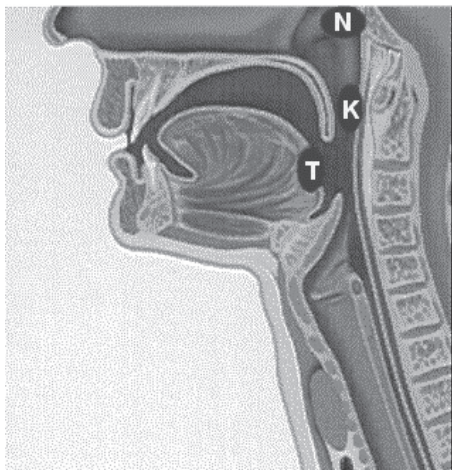
1. In de neus-keelholte

Dit is de ruimte achter de neus boven het

zachte gehemelte. Het verdikte lymfklierweefsel in het dak van de neus-keelholte noemt men neusamandel. De neusamandel is met name bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf het achtste levensjaar wordt deze minder groot. Maar soms kan zo'n neusamandel blijven bestaan op volwassen leeftijd.

2. In de keel

De keelamandelen zijn zichtbaar als knobbels links en rechts achter in de keel. De huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt midden tussen de keelamandelen.

Het lymfklierweefsel in de keel

3. Achter op de tong

Dit deel heet de tongamandel. Hij gaat aan de zijkanten van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft slechts zelden klachten.

Een eventuele verwijdering van de amandelen betekent niet dat het lichaam infecties minder goed kan bestrijden. De amandelen vormen namelijk maar een klein gedeelte van het totale lymfkliersysteem van het hele lichaam. Bovendien bevindt zich in de mond-keelholte ook lymfklierweefsel in het slijmvlies van het zachte gehemelte en de zij- en achterwand van de keel. Daardoor blijft er na het verwijderen van de amandelen nog voldoende afweerfunctie over.

Welke klachten kunnen de amandelen geven?

Als u op volwassen leeftijd nog een neusamandel hebt, dan kunt u last krijgen van een verstopte neus, door de neus praten,

herhaalde periodes met verkoudheden, open-mondademhaling en snurken. Bij een acute ontsteking van de amandelen kunt u vooral last hebben van korte periodes met keelpijn met slikklachten, koorts en algehele malaise (zich niet goed voelen). Na de derde dag daalt de temperatuur waarbij ook de andere klachten langzaam verdwijnen. Zulke periodes kunnen zich meerdere keren per jaar voordoen.

De amandelen kunnen ook chronisch (voortdurend) ontstoken zijn. In het laatste geval kunnen klachten optreden van moeheid, lusteloosheid, snurken, matige eetlust en slechte adem. Als amandelen ontstoken raken, zwellen ze op. Hierbij kunnen ook lymfklieren in de hals opzwellen en pijnlijk zijn.

Heel soms breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit tot in het omliggende weefsel. Er ontstaat dan een zwelling waarin zich etter ophoopt. Dat heet een abces. Als dit gebeurt, kunt u nauwelijks slikken en uw mond maar moeilijk open krijgen; daarbij hebt u veel slijm in uw mond, zijn de lymfklieren in uw hals opgezwollen en hebt u hoge koorts.

Wanneer de keelamandelen verwijderen?

De beslissing om de keelamandelen te verwijderen, hangt af van hoeveel last u ervan hebt. Ook speelt het mee hoe vaak u klachten hebt. Het kan zijn dat de klachten met medicijnen (zoals pijnstillers en antibiotica) niet voldoende verdwijnen, of dat u te vaak

medicijnen moet gebruiken. Het is dan verstandig om de keelamandelen te verwijderen. Als u de neusamandel nog hebt, wordt die mogelijk ook weggehaald. Uw KNO-arts zal dat met u bespreken.

Als u een abces hebt, dan wordt dit eerst opengemaakt, zodat het etter kan weglopen. Daarna kunnen de keelamandelen worden verwijderd. De KNO-arts doet dit meteen erna of een paar dagen later. Hij kan dit ook 6 tot 8 weken later doen, als de keelamandelen weer tot rust zijn gekomen. Wanneer u de operatie precies ondergaat, hangt onder andere af van de vraag of u een abces hebt, hoe lang u al last hebt van uw amandelen en hoe veel, of u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, of er een operatiekamer en -team beschikbaar is en wat u zelf wenst.

Hoe vindt de operatie plaats?

Het verwijderen van de keelamandelen bij kinderen heet 'amandelknippen'. Hierbij worden met een speciaal instrument de keelamandelen in één beweging als het ware 'losgewoeld' van de onderlaag. Bij volwassenen (en kinderen zwaarder dan 30 kilo) zitten de keelamandelen een stuk vast. Daarom worden bij hen de amandelen meestal verwijderd door ze stapsgewijs los te maken, ook wel 'pellen' genoemd. Voor de ingreep wordt u onder algehele narcose gebracht. Dat betekent dat u tijdens de operatie slaapt. U merkt dan niets van de ingreep.

Is er een kans op complicaties?

Bij iedere operatie er sprake van enig risico. Dus ook bij het verwijderen van de amandelen. In dit geval is het belangrijkste risico een nabloeding. Bij een nabloeding ontstaat er een bloeding onder het stolsel. De kans op een nabloeding is de eerste 12 uur na de ingreep het grootst en is bij volwassenen groter dan bij kinderen. Het is vaak voldoende om bij een nabloeding onder plaatselijke verdoving het niet goed afsluitende stolsel te verwijderen, zodat er een nieuw en beter stolsel ontstaat. Heel soms is het nodig om de nabloeding onder narcose te behandelen.

Het is erg belangrijk dat uw bloed normaal stolt na de operatie. Daarom mag u vóór de operatie geen bloedverdunnende medicijnen gebruiken! Het gaat hierbij met name om pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten, zoals Aspirine®, Acetosal®, Ascal® etc. Wordt u begeleid door de Trombosedienst en gebruikt u dus anti-stollingsmiddelen? Dan moet u dit zeker melden aan uw KNO-arts. Meld het ook wanneer er in uw familie aangeboren bloedstollingsstoornissen voorkomen.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de ingreep hebt u pijn in uw keel en moeite met slikken. De eerste dagen na de operatie kan de pijn wat toenemen, uitstralend naar het oor. Dit wordt na 7 tot 10 dagen minder. U kunt een verpleegkundige om een pijnstillers vragen als u daar behoefte aan hebt. Het is belangrijk dat u veel koud water drinkt; dit kan ook de pijn verlichten. Daarnaast moet u proberen zo min mogelijk uw keel te schrapen. Het kan zijn dat er na de operatie wat vers bloed uit uw keel komt. Ook kunt u donker bloed braken; dit is oud bloed dat tijdens de operatie in uw maag is terechtgekomen. Dit is allemaal niets om u zorgen over te maken. Er kan ook een beetje bloed uit uw neus lopen; dit komt doordat de slang waarmee u tijdens de narcose in slaap werd gehouden, via uw neus werd ingebracht. Na het verwijderen van de neus-amandel kunt u ook een beetje uit uw neus bloeden. Ook dit is normaal.

Weer thuis

Als u pijn hebt, kunt u paracetamol nemen, bij voorkeur in de vorm van een oplostablet of zetpil. Lees voor gebruik de bijsluiter. Op de plaats waar de amandelen zaten, vormt zich een grijswitte korst. Deze laat na 7 tot 8 dagen los en verdwijnt spontaan. Uw adem kan er wat weeïg door ruiken. Bovendien kunt u een wat metaalachtige smaak in uw mond hebben. Ook dit gaat vanzelf over.

U mag op eigen gelegenheid naar huis, maar u mag dan niet zelf een auto besturen.

Wij raden u aan de eerste dagen zacht en koel voedsel te eten. Bouillon kan een plezierige afwisseling vormen. De meeste mensen vinden na een amandeloperatie melkproducten te plakkerig en vervelend. Dranken met 'prik' zijn vaak te prikkelend voor de keel.

Doet u het een ruime week rustig aan. Hierna bent u in principe hersteld en kunt u weer werken.

Mocht u onverhoopt een forse nabloeding krijgen, zoek dan direct contact met uw huisarts of het ziekenhuis.

Nacontrole op de poli is niet nodig, tenzij de arts anders met u heeft afgesproken.

Vragen?

Hebt u nog vragen? Neemt u dan gerust contact op met de de poli KNO via T 088 - 320 21 00.

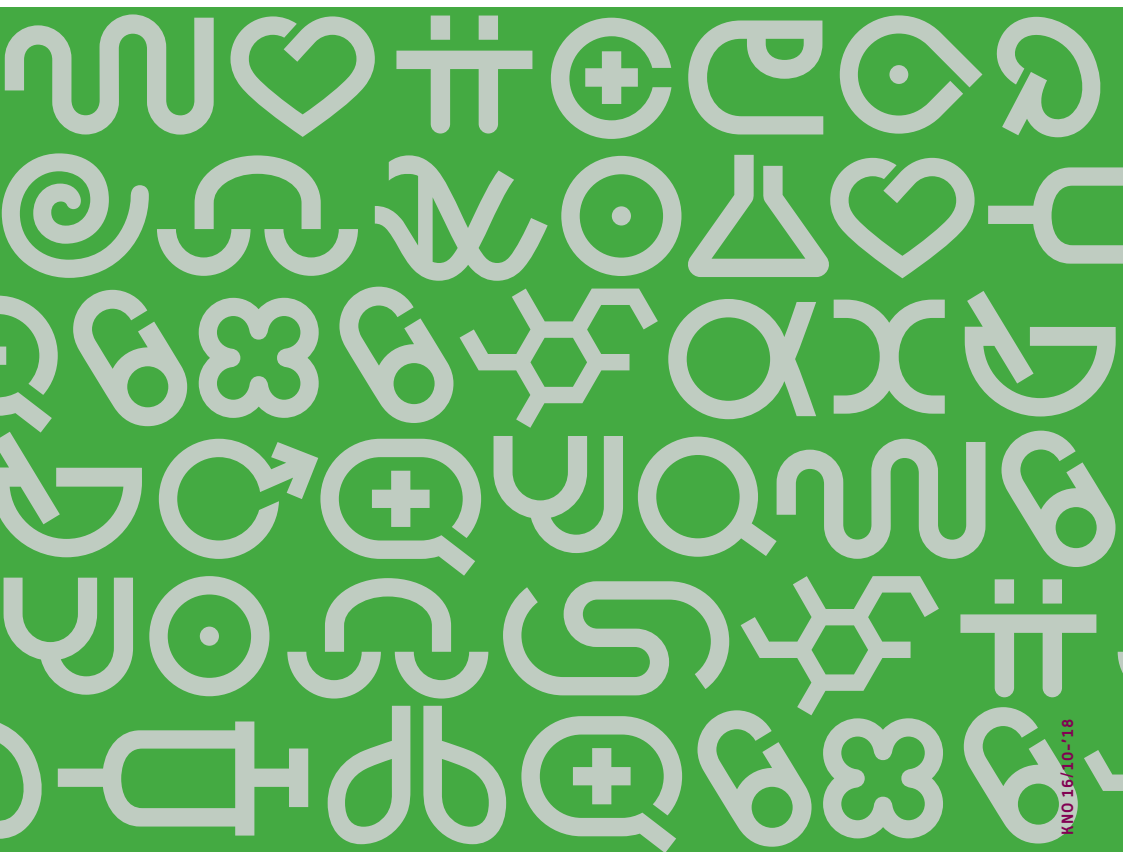
Bron: Nederlandse Vereniging voor Keel-Neus-Oorheelkunde en Heelkunde van het Hoofd-Halsgebied

Meer weten?

Ga naar www.antoniusziekenhuis.nl

Dit is een uitgave
van St. Antonius Ziekenhuis

KNO 16/10-18

ZIEKENHUIS
RESEARCH & DEVELOPMENT
ACADEMIE

ST ANTONIUS

